

Grupul de Reflecție asupra Istoriei Politice și Sociale a secolelor al XVIII-lea și al
XIX-lea,

Seminarul de Antropologie Istorică

7-8 noiembrie 2014,

Facultatea de Istorie și Filosofie,

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca.

Societatea de curte și viața cotidiană în spațiul românesc (secolele 16-19)

Organizatori: Constanța Vintilă-Ghițulescu, Silvia Marton, Toader Nicoară, Gheorghe

Negustor, Constantin Bărbulescu, Vasile Bozga

Colegiul Noua Europă, București

Seminarul de Antropologie Istorică

Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Facultatea de Științe Politice, Universitatea București

Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, București

Participanți:

Ștefan Aftodor, Andra Armean Dinescu, Mihai-Bogdan Atanasiu, Constantin

Bărbulescu, Elena Bedreag, Virgiliu Bîrlădeanu, Cătălin Botoșineanu, Vasile
Bozga, Bogdan Ceobanu, Simion Câlția, Mihai-Cezar Chiper, Marius Chelcu, Alin
Ciupală, Ludmila D. Cojocaru, Ionuț Virgil Costea, Ștefania Dinu, Andrea Feher,
Călin Felezeu, Tasin Gemil, Ioan-Augustin Guriță, Kovács András, Dan-Dumitru
Iacob, Ligia-Livadă-Cadeschi, Ștefan Gorovei, Sorin Grigoruță, Silvia Marton,
Sorin Mitu, Mihai Mîrza, Gheorghe Negustor, Simona Nicoară, Toader Nicoară,
Alexandru-Florin Platon, Nicoleta Roman, Marius Rotar, Maria-Magdalena
Székely, Lidia Trăușan-Matu, Constanța Vintilă-Ghițulescu.

Vineri, 7 Noiembrie 2014

Sala *Francisc Pall*, Institutul de Istorie Națională

9.30-10.00

Deschiderea oficială a conferinței

Prof. univ. dr Toader Nicoară
Director al Seminarului de Antropologie Istorică
Universitatea Babeș-Bolyai
Constanța Vintilă-Ghițulescu
Cercetător, Institutul de istorie „Nicolae Iorga”
București
Lect. univ. dr. Silvia Marton
Facultatea de Științe Politice
Universitatea din București
Conf. univ. dr. Ovidiu Ghitta
Decanul Facultății de Istorie și Filosofie
Universitatea Babeș-Bolyai

Lucrări prezentate în plen

Sala *Francisc Pall*, Institutul de Istorie Națională

Secțiunea I Viața cotidiană în societatea românească a secolelor XVIII-XX

10.00 – 11.45 S.I.I. **Viața cotidiană pe vremea sărbătorilor**

Moderator: **Prof. univ. dr. Sorin Mitu** (profesor, Facultatea de istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca)

Constanța Vintilă-Ghițulescu (cercetător, Institutul de istorie „Nicolae Iorga”, București): *Râsu-plânsu pe vremea sărbătorilor. Loisir, desfătare și obidă la început de epocă modernă*

Mihai Mârza (arhivist, Serviciul Județean Iași al Arhivelor Naționale): *Traiul cotidian la curțile marilor boieri din Moldova (mijlocul secolului al XVIII-lea)*

Ioan-Augustin Guriță (asistent, Facultatea de istorie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași): *Lux și alte „metehne” boierești în Moldova veacului al XVIII-lea*

Sorin Mitu (profesor, Facultatea de istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca): *Despre somn în folclorul românesc*

11.45-12.00 *Pauză de cafea*

12.00-13.45 S.I. II. **Viața cotidiană pe vremea modernizărilor**

Moderator : **Constanța Vintilă-Ghițulescu** (cercetător, Institutul de istorie „Nicolae Iorga”, București)

Bogdan Mateescu (doctorand, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” din București): *Administrația Țării Românești și lucrările de recenzare generală din 1837-39*

Silvia Marton (lector, Facultatea de Științe Politice, Universitatea București): *Spațiu public și spațiu privat, dominație socială, modernizare: despre sensurile votului (1866-1914)*

Mihai-Cezar Chiper (cercetător, Institutul de istorie „A.D. Xenopol”, Iași): *Olteni contra evrei. Antisemitism economic în Iașul decăzut (1882-1884)*.

Bogdan Ceobanu (asistent, Facultatea de istorie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași): *Din viața diplomaților români la Curțile europene (1878-1914): Practici profesionale și sociale*

13.45-15.30 Pauză de prânz

Desfășurarea lucrărilor pe secțiuni

Institutul de Istorie Națională, Napoca 11

15.30-19.30

Secțiunea I (Aula Ferdinand)

15.30 – 17.30 S.I.III. **Viață cotidiană și lumea urbană**

Moderator: **Ligia Livadă-Cadeschi** (profesor, Facultatea de Științe Politice, Universitatea București)

Maria-Magdalena Székely (profesor, Facultatea de istorie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași): *Ieșitori și umblători în lumea românească premodernă*

Simion Câlția (lector, Facultatea de Istorie, Universitatea București): *Comercializarea cărnii în București. O perspectivă administrativ-sanitară*

Marius Chelcu (cercetător, Institutul de istorie „A.D. Xenopol”, Iași): *Reguli și practici în organizarea noilor târguri din Moldova (a doua jum. a sec. XVIII – începutul sec. XIX)*

Andra Armean Dinescu (doctor, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai): *Balurile secolului al XIX-lea în Transilvania*

17.30-18.00 Pauză de cafea

18.00-19.30 S.I.IV. **Aspecte de istorie socială (I)**

Cătălin Botoșineanu (director, Arhivele Naționale, Iași): *Universitatea din Iași la începutul epocii interbelice: ritualuri, polemici, adversități*

Ludmila D. Cojocaru (conferențiar, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea de Stat din Moldova): *Copilăria în Gulag: memorie socială, traumă și strategii de reconciliere*

Vasile Bozga (doctor, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai): *Atentatul de la Sarajevo și urmările sale*

Secțiunea II (Sala Francisc Pall)

15.30 – 17.30 S.II.I. Viață cotidiană și patimile medicale (I)

Moderator: **Alexandru-Florin Platon** (profesor, Facultatea de istorie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași)

Ștefan S. Gorovei (profesor, Facultatea de istorie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași): *„Intimitatea” cotidiană: accidentul biografic și reacția socială (familială).*

Constantin Bărbulescu (conferențiar, Facultatea de istorie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca): *Medici și cărți. Consumul de literatură profesională a personalului sanitar în România în ultimele patru decenii ale secolului al XIX-lea*

Alin Ciupală (profesor, Facultatea de Istorie, Universitatea București): *Sănătate și politică. Dosarul medical al familiei regale române la începutul secolului al XIX-lea, până la izbucnirea Primului Război Mondial*

Lidia Trăușan-Matu (doctor, Facultatea de istorie, Universitatea București): *Despre medicină și modernizare în Principatele Unite la jumătatea veacului al XIX-lea. Cazul Ludovic Steege*

17.30-18.00 *Pauză de cafea*

18.00-19.15 S.II.II. Viață cotidiană și patimile medicale (II)

Moderator: **Silvia Marton** (lector, Facultatea de Științe Politice, Universitatea București)

Sorin Grigoruță (cercetător, Institutul de istorie „A.D. Xenopol”, Iași): *Asistența medicală publică în cadrul spitalului Sfântul Spiridon din Iași (a doua jumătate a secolului al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea)*

Andrea Feher (doctor, Facultatea de istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca) : *Drumul spre maternitate. Considerații cu privire la rolul moașelor și chirurgilor în Transilvania secolului al XVIII-lea*

Ligia Livadă-Cadeschi (profesor, Facultatea de Științe Politice, Universitatea București): *De la Stat la individ și înapoi. Vârstele igienismului românesc (1820-1920)*

Sâmbătă, 8 Noiembrie 2014

Desfășurarea lucrărilor pe secțiuni

9.30-13.00

Secțiunea I (*Aula Ferdinand*)

9.30-11.30 S.I. V. **Viață cotidiană și chivernisirea averilor boierești**

Moderator: **Ștefan S. Gorovei** (profesor, Facultatea de istorie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași)

Mihai-Bogdan Atanasiu (asistent, Facultatea de istorie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași): *Un boier moldovean pregătindu-se de exil. Desfacerea patrimoniului marelui vistiernic Matei Cantacuzino*

Dan-Dumitru Iacob (cercetător, Institutul de cercetări Socio-Umane, Sibiu): *Averea vornicului Gheorghe Beldiman*

Elena Bedreag (cercetător, Institutul de istorie „Nicolae Iorga”, București): *Aspecte ale educației în Moldova veacului al XVIII-lea. Copiii de casa*

Nicoleta Roman (cercetător, Institutul de istorie „Nicolae Iorga”, București): *Din vremuri de demult. Casa și voința unui pitar din Valahia secolului al XIX-lea*

11.30-12.00 *Pauză de cafea*

12.00-13.00 S.I. VI. **Perspective de antropologie istorică**

Moderator: **Virgiliu Bîrlădeanu** (cercetător științific coordonator, Institutul de Istorie, Academia de Științe a Moldovei)

Gheorghe Negustor (doctor, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai):

A lupta pentru a scrie: experiența Marelui Război în literatura română

Marius Rotar (cercetător, Universitatea "1 Decembrie 1918", Alba Iulia): *Cremațiunea și preoții ortodocși: vehemență sau inconsecvență?*

Secțiunea II (Sala *Francisc Pall*)

9.30-11.30 S.II. III. **Aspecte ale societății de curte în Țările Române ale secolelor XVI-XIX . Modele posibile**

Moderator: **Simona Nicoară** (profesor, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai)

Tasin Gemil (profesor, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai): *Organizarea curții imperiale a Hoardei de Aur*

Călin Felezeu (profesor, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai): *Organizarea curții imperiale otomane. Rolul eunucilor*

Virgiliu Bîrlădeanu (cercetător științific coordonator, Institutul de Istorie, Academia de Științe a Moldovei): *Curtea imperială rusă în secolul al XVIII-lea: de la Petru I la Ecaterina II*

Kovács András (profesor emerit, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai): *Palatul principilor transilvani de la Alba Iulia*

11.30-12.00 *Pauză de cafea*

12.00-13.00 S.II.IV. **Aspecte ale societății de curte în Țările Române ale secolelor XVI-XIX. Ipostaze moldave și valahe**

Moderator: **Simona Nicoară** (profesor, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai)

Ștefan Aftodor (profesor, Școala Fănuș Neagu, Brăila): *Ceremonialul de la curtea lui Mihnea al III-lea Radu: semnificațiile încoronării (30 mai/9 iunie 1658)*

Ștefania Dinu, (muzeograf dr., Muzeul Național Cotroceni): *Aspecte ale vieții cotidiene la Curtea Regală a României: mese și meniuri regale (1866-1930)*

13.00-15.00 Pauză de prânz

Masă rotundă : Curtea și societatea de curte în Țările Române în secolele XVI-XIX

Institutul de Istorie Națională

15.00-17.30 *Aula Ferdinand*

Moderatori: **Constanța Vintilă-Ghițulescu** (cercetător, Institutul de istorie „Nicolae Iorga”, București)

Alexandru-Florin Platon (profesor, Facultatea de istorie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași)

Toader Nicoară (profesor, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai)

Participanți:

Toader Nicoară (profesor, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai): *Norbert Elias și societatea de curte – relevanța unei teorii*

Alexandru-Florin Platon (profesor, Facultatea de istorie, Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași):

Norbert Elias și societatea de curte

Ionuț Costea (conferențiar, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea Babeș-Bolyai):

Cercetări recente privind Curțile monarhice din epoca modernă timpurie. Jeroen Duindam

17.30-18.00 Concluzii. Închiderea lucrărilor